Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 23 март 1974 йил, шанба ▪ № 69 (15.849). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ДЕҲҚОН ЎРТОҚЛАР!

- ЧИГИТ ЭКИШНИ КУЧАЙТИРИНГ, ГЕКТАРЛАРНИНГ ТЎЛА БЎЛИШИНИ ТАЪМИНЛАНГ.
- МАККАЖЎХОРИ, БЕДА ЭКИШНИ ТЕЗКОРЛИК БИЛАН ТУГАЛЛАШГА ЭРИШИНГ.
- ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИНГ.

БАҲОРНИНГ БИР КУНИ ЙИЛГА ТАТИЙДИ

ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ — МУҲИМ ВАЗИФА

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, меҳнат унумдорлигини ошириш колхозлар ва совхозларда ишлаб чиқаришни юксалтиришда катта роль ўйнайди. Партия амалга ошираётган комплекс механизация, химизация ва мелиорация тадбирлари эса фақат пахтачиликдагина эмас, айни кезда чорвачиликда ҳам маҳсулот етиштиришни кўпайтириш омили бўлди.

Давлатимиз зиммасига ўғитлар ишлаб чиқариш, суғориш иншоотлари қурилиши, сермеҳнат ишларни механизациялаштиришга катта капитал маблағлар ажратаётган ҳозирги вақтда интенсивлаштириш қишлоқ хўжалиги, хусусан чорвачиликни кескин юксалтиришнинг бош йўли, унинг ишлаб чиқарувчи кучларини тараққий эттиришнинг асосий омилига айланди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаота шаҳридаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида бундай деди: [illegible]

[illegible]

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Эндиликда чорвачиликни механизациялаш, ихтисослаштириш, индустрлаштириш ва кооперативлаштириш тараққиёт омилига айланди, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш, хўжаликлар экономикасини мустаҳкамлаш, чорвадорлар шахсий манфаатдорлигини кучайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Индустрлаштиришни кенг жорий этмоқ учун чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш талаб этилади. Чорвадорларимиз бу йил ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 4.200 минг тонна дағал хашак тайёрлаш, 3.500 минг тонна силос, 1.800 минг тонна сенаж бостириш, 100 минг тонна витамин уни ва донадор озуқа тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

Маккажўхори етиштиришни кўпайтириш озуқа базасини мустаҳкамлашнинг муҳим шартидир. Маккажўхори — дон, сут, гўшт демакдир. Республикамиз бўйича ҳар гектар ердан камида 65 центнердан хирмон кўтариб, 780 минг тонна маккажўхори дони тайёрлаш озуқа базасини анча мустаҳкамлайди. Ғанимат фурсат ўтиб бормоқда. Бутун куч, техникани сафарбар этиб, бу қимматли экинни тезрок экиб бўлиш сира кечиктириб бўлмайдиган вазифадир.

Илғорлар тажрибасини оммалаштириш, кенгайтириш, бойитиш, белгиловчи йил топшириқларини бажариш манфаатларига хизмат қилдириш керак. СССР Олий Совети депутати Муҳтарама Ғаффорова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Чудная сигирлардан кўп, серқаймоқ сут соғиб олишда рекорд кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ленин ордени кавалери бош чўпон Файзихон Қўнусов ҳар 100 бош совлиқдан 200 бошдан ошириб қўзи олиш учун курашяпти. Партия ташкилотлари уларнинг тажрибасини кенг ёйишлари керак.

Чорвачиликни ривожлантиришда ютуқларимиз катта. Айни кезда жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйиляпти. Айрим хўжаликларда чорва молларни туёқ сони ҳисобига кўпайтириш планлари бажарилмаяпти, фермаларда қўл кучи улуши ҳали ҳам кўп. Ҳолбуки, меҳнат унумдорлигини кескин оширадиган машина ва агрегатлар ишга туширилмай бекор ётибди. Маҳсулдорлик паст бўлиши оқибатида рентабеллик кўтарилмаяпти. Озуқа базасини мустаҳкамлаш чоралари кўрилмаяпти. Донгдор маккажўхорикор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли ҳар гектар ердан 100 центнердан маккажўхори дони, 1000 центнердан силосбоп кўкпоя олиш учун курашаётган бир кезда, баъзи хўжаликларда унга нисбатан икки-уч баравар кам ҳосил олиняпти.

Йирик чорвачилик комплекслари қуриш сусткашлик билан олиб борилмяпти. Сут, бўрдоқи гўшти, тухум етиштиришга ихтисослаштирилган комплекслар, фабрикалар кечикиб ишга туширияпти, аралаш озуқа тайёрлаш заводлари ва цехлари қуришда ҳам шундай аҳвол юз беряпти. Республика Қурилиш министрлиги, Қурилиш материаллари саноати министрлиги ва Госстрой комплекслар ва бошқа объектлар қурилишини кучайтиришда колхозлар ҳамда совхозларга ёрдамни кучайтиришлари лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети сут-товар фермаларини малакали коммунист кадрлар билан мустаҳкамлаш, партия ташкилотларининг раҳбарлик фаолиятини кучайтириш, чорвадорлар орасида социалистик мусобақани кенг авж олдириш зарурлигини алоҳида таъкидлаган эди. Бу борада қилинган ишлар ҳақида район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарларидан жавоб талаб қилинадиган фурсат келди.

Баҳорнинг дастлабки ойи ўтиб бормоқда. Лекин ғалла, маккажўхори, беда ва бошқа экинлар экиш ҳали тугаллангани йўқ, бу борада ҳатто ўтган йилги суръатдан орқада қолинмоқда. Партия ташкилотлари хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанликни кучайтиришлари, қишлоқ хўжалик ишларини КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида ташкил қилишлари лозим. Ҳозир шундай долзарб дамлар бошландики, бутун куч, техника воситаларини сафарбар этиб, бир кунда икки-уч кунлик иш бажарилган тақдирдагина қолоқлик бартараф этилиб, дастлабки муваффақиятларга эришилади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, ҳозирги вазифа декабрь Пленумида баён этилган фикрлардан тегишли хулоса чиқариб олиш, чорвачиликни юксалтириш учун ўз имкониятларини яна бир бор ҳар томонлама чамалаб кўриш керак. Бу проблемани ҳал қилиш учун ҳар бир область, ҳар бир район катта резервларга эга, бу резервлардан иш манфаатларини назарда тутиб фойдаланиш лозим.

ЧИГИТ ЭКИШ ҚИЗҒИН

СУРХОНДАРЁ

Сурхондарёнинг жанубий районларида кейинги кунларда ҳарорат кўтарилиб, баҳор нафаси баралла эса бошлади. Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Менгли Норқувватов бошлиқ бригадаси аъзолари Сурхон воҳасида биринчи бўлиб ерга уруғ ташладилар. Дастлабки куниёқ тракторчи Нормурод Худоёров ва сеялкачи Нор Қоллиев ўртоқлар 10 гектар майдонга 60-20 сантиметр схемаси асосида сифатли қилиб чигит экдилар.

Шунингдек, Жарқўрғон районидаги Норали Боймуродов номли колхознинг Абдураҳмон Олломуродов бошлиқ бригадасида, шу райондаги «Коммунизм», «Социализм» колхозларининг Оқтепа ва Ховдак массивларида ҳам яхши текисланган, суғорилган ва оби тобига етган ерларга танлаб чигит экишга киришилди.

БУХОРО

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларига жавобан беш йилликнинг белгиловчи йилида она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун курашаётган Бухоро областининг деҳқонлари сифатли қилиб ҳозирланган майдонда танлаб чигит экишга киришдилар. Шофиркон районидаги «Ленинобод» колхозининг деҳқонлари биринчи бўлиб ерга уруғ ташладилар. Х. Мақсудова бошлиқ бригадада дастлабки куннёқ 20 гектардан ортиқ ерга барака уруғи қадалди. Н. Самадов, Х. Ибодуллаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам чигит экиш бошлаб юборилди.

Свердлов районидаги «Ленинобод» колхози пахтакорлари ҳам чигит экишга киришишди.

НАМАНГАН

НАМАНГАН. Район хўжаликлари чигит экишни илғорлар қаторида бошлаб юбордилар. Бу йил 1345 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32,5 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган «Партия XXII съезди» колхози аъзолари бу масъулиятли ишга пухта ҳозирлик билан киришдилар. Янги ўзлаштирилган Шербулоқ массивидаги 100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 18 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган А. Абдураҳимов бошлиқ бригада аъзолари экишга биринчи бўлиб киришдилар.

ХОРАЗМ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

УРГАНЧ, 22 март. (ЎзТАГ мухбири). Боғот районидаги Нариманов номли колхозда Хоразм область чорвадорларининг икки кунлик семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари шу зонадаги колхоз ва совхозларда чорвачиликни ривожлантириш истиқболларини, фан ва илғор тажриба ютуқларини жорий этиш йўлларини, сут олинадиган чорвачиликнинг концентрациялаш ва ихтисослаштириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Семинар иштирокчилари чорвачиликни юксалтириш учун республика мусобақасининг ташаббускори бўлган ана шу хўжалик фермаларини бориб кўрдилар.

Семинарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

ПАРРАНДАБОКАРЛАРНИНГ БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛДАГИ УЛКАН МАРРАЛАРИ

1974 ЙИЛДА ТУХУМ ЕТИШТИРИШНИ ЯНА 118 МИЛЛИОН ДОНА КЎПАЙТИРАМИЗ, ОБЛАСТЛАР БЎЙИЧА ҚУЙИДАГИ МИҚДОРДА ТУХУМ ЕТИШТИРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙМИЗ:

Областлар	Колхозлар ва давлат хўжаликларида жами (миллион дона).	1973 йилга нисбатан ўсиш	
		миллион дона	процент ҳисобида
Тошкент	176,3	28,6	119,4
Бухоро	87,3	17,7	125,4
Фарғона	76,9	9,5	114,1
Самарқанд	55,0	15,6	139,6
Хоразм	32,1	8,0	133,2
Қашқадарё	32,0	7,7	131,7
Жиззах	31,3	8,8	139,1
Андижон	26,2	7,7	141,6
Сурхондарё	23,0	4,5	124,3
Сирдарё	23,0	2,6	112,2
Наманган	22,0	3,9	121,5
ҚҚ АССР	18,0	3,4	123,3

ДАЛАГА СЕЯЛКА ЧИҚДИ

Андижон областининг адир ерларида табақалаб чигит экиш бошлаб юборилди. Ўтган йили ҳар гектар ердан 33 центнердан хирмон кўтарган Хўжаобод районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари областда биринчи бўлиб далага сеялка чиқардилар.

Беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида гектар бошига 45 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилган колхоз аъзолари кўкламги экишга намунали тайёргарлик кўрдилар. Колхозда чигит экиладиган 800 гектар майдон кузда яхши ҳайдалиб, ўғитланган эди. Қор кетиши билан бу майдонлар текисланди ва бороналанди.

Колхознинг 6, 11, 12-бригадаларида дастлабки бир неча гектар майдонга барака уруғи ташланди. Йўлдош Раҳимов бошқараётган экипаж аъзолари бир кунда 3 гектар ерга чигит экдилар.

Ленин районидаги «Коммунизм», Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» колхозларида ҳам танлаб чигит экишга киришилди.

Суратда: Хўжаобод районидаги Калинин номли колхозда чигит экиш пайти.

Г. Кечкин фотоси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

АЛМАШЛАБ ЭКИЛДИ

1-«Оққўрғон» совхози беда экишни тамомлади. Механизаторлар бу ишни ғоят қисқа муддатларда уддаладилар. Кўп йиллик ўтлар пахтадан бўшаган далаларга экилди.

Далаларда саккизта агрегат ишлади. Механизаторлардан Бозор Аҳмедов, Элвир Абдураҳмонов, Орифбой Хўжамқуловларнинг ҳар бири кунига 15 гектар ерга беда экдилар. Ўтган йилларнинг тажрибасига биноан беда, арпа, макка жўхори, суданка билан аралаштириб экилди.

Бу йил Тошкент области хўжаликларининг деҳқонлари беда экиладиган майдоннинг учдан тўрт қисмига кўп йиллик ўтларни маккажўхори, арпа ва суданка билан аралаш ҳолда экадилар. Бу йил олтмиш минг гектардан ортиқ ерга беда экилади. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

21 март куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотлар топшириш маросими бўлиб ўтди.

Республика халқ хўжалиги ходимларидан катта бир группасига СССР орден ва медаллари топширилди. Улар Бутуниттифок социалистик мусобақасида муваффақиятларга эришганликлари ҳамда 1973 йил топшириқларини ва олинган мажбуриятларни бажаришда фидокорона меҳнат қилганликлари учун ана шу мукофотларга сазовор бўлдилар.

Бир қанча ходимларга Ўзбекистон ССРнинг Фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиб юриладиган тегишли нишонлар, шунингдек республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин топширди. (ЎзТАГ).

СЕМИНАР-КЕНГАШ

21 мартда Тошкентда Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетининг шикоятларни қабул қилувчи бўлимлари мудирлари, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район советлари ижроия комитетлари секретарлари, республика министрликлари ва идораларининг шикоятлар билан шуғулланувчи инспекторларининг семинар-кенгаши ўз ишини бошлади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров кириш сўзи билан семинарни очди. Семинарда партия ва ҳукуматнинг меҳнаткашлар хатлари, ариза ва шикоятларини қараб чиқишни ва министрликларда, идораларда ҳамда маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларида гражданларни шахсан қабул қилишни яхшилаш масалалари хусусидаги қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида республика Министрлар Совети ишлар мудири У. А. Абдураззоқовнинг доклади тингланди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Тошкент шаҳар Советининг 21 мартда бўлиб ўтган сессиясида Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш соҳасида республика пойтахти меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг вазифалари муҳокама қилинди. Шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов доклад қилди.

Қабул қилинган қарорда Советларнинг бутун ташкилотчилик фаолияти савиясини янада оширишга қаратилган тадбирлар белгиланди. Шаҳар хўжалигининг юбилейга тайёргарлиги юзасидан шаҳар ижроия комитети ҳавола қилган тадбирлар тасдиқланди.

Сессия уй-жой майдонини тақсимлашни ва уй-жойга бўлган муҳтож гражданларни ҳисобга олишни тартибга солиш тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқди. Шаҳар Советининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш доимий комиссиясининг ҳисоботини тинглади.

(ЎзТАГ).

Камбоджа давлат бошлиғи, миллий бирлашган фронтининг раиси Самдек Народом СИАНУККА

Сизни, Камбоджа миллий бирлашган фронтининг раҳбарларини, Камбоджанинг барча ватанпарварларини Камбоджа миллий бирлашган фронти тузилганлигининг 4 йиллиги муносабати билан табриклайман. Камбоджа миллий бирлашган фронти ва Камбоджа миллий озодлик халқ қуролли кучлари шу давр ичида муҳим муваффақиятларга эришдилар.

Совет халқи ўз Ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун адолатли кураш олиб бораётган Камбоджа ватанпарварларини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватлайверади.

Аминманки, совет ва Камбоджа халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ҳар иккала мамлакатларимиз манфаатлари йўлида бундан буён ҳам ривожланаверади.

Н. ПОДГОРНИЙ.

Москва, Кремль.
1974 йил. 22 март.

ТОШКЕНТДА УЧРАШУВЛАР

Тошкентда меҳмон бўлиб турган Норвегия Бош министри Трюгве Браттели 22 мартда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев ҳузурида бўлди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда меҳмон Ўзбекистон меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятлари билан таништирилди.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц қатнашдилар.

Суҳбатда мамлакат бўйлаб қилаётган сафарида ҳурматли меҳмонга ҳамроҳ бўлган СССР денгиз флоти министри Т. Б. Гуженко, СССР ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Ю. Н. Черняков, СССРнинг Норвегиядаги элчиси С. К. Романовский иштирок этдилар.

Норвегия томонидан Норвегия диний ишлар ва маориф министри Б. Гьерде, Бош министр маҳкамасининг статс-секретари К. Кристенсен, Норвегия ташқи ишлар министрлиги сиёсий департаментининг бошлиғи К. Вибе, Норвегия Ташқи ишлар министрлиги савдо-сиёсий департаментининг бошлиғи Б. Брюн, Норвегия Ташқи ишлар министрлиги бўлимининг мудири Д. Стенсет, шунингдек Норвегиянинг СССРдаги элчиси Ф. Якобсен ҳозир бўлдилар.

Шу куни Норвегия Бош министри ва унинг ҳамроҳлари Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини, янги қурилишларини кўздан кечирдилар, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар. Норвегия ҳукуматининг бошлиғи «Ташсельмаш» заводида бўлди, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози дала меҳнаткашлари билан учрашди.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ И. В. АРХИПОВНИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Иван Васильевич **Архипов** СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил 21 март.

ЎЗБЕКИСТОН — ФИОРДЛАР ДИЁРИГА

Норвегиянинг пойтахти — Ослога Тошкентдан чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг активистлари делегацияси жўнатилди. Бу делегация [illegible] Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганининг 50 йиллигига бағишланган иккита фотографик кўргазма [illegible]. Улардан бири «Халқ бахт-саодати учун» деб аталган бўлиб, республикамизнинг бугунги куни тўғрисида, Ўзбекистоннинг [illegible] ҳикоя қилади. Иккинчиси «Истеъдодлар мактаби» деб аталган бўлиб, Тошкент тўқимачилик комбинати маданият саройига бағишланган.

Норвегияга кўргазма материаллари билан бирга «Ўзбекистон объективда» деган фотосуратлар комплекти жўнатилган.

Серқуёш Ўзбекистон билан Норвегия ўртасида қадимдан дўстона алоқалар мавжуд. Фиордлар ўлкасига «Норвегия—СССР» дўстлик жамияти номига китоблар, журналлар ва бошқа матбуот нашрлари, фильмлар, грампластинкалар, фотография кўргазмалари мунтазам равишда юбориб турилади.

Ўзбекистоннинг қирқ йиллик юбилейи Норвегиядаги кўпгина шаҳарларда — Осло, Берген, Тронхейм, Одда, Драммен, Аскер, Мосс шаҳарларида кенг нишонланган эди. Ҳозир Норвегияда [illegible] юбилейига тайёргарлик кўрилмоқда. «Норвегия—СССР» жамияти ҳозирнинг ўзидаёқ Тошкентдан «Халқ усталари», «Пахта далаларининг уфқлари», «Ўзбекистон санъати» фотографияларини олди. Ўзбекистон графикаси кўргазмаси комплектлаштирилмоқда. Норвегиядаги шаҳарларнинг аҳолиси юбилей кунлари «Баҳор» рақсга тушмоқда» ва «Тошкентим» деган фильмлар билан таниша оладилар. (ЎзТАГ).

«Таштекстильмаш» заводи маҳсулотлари Ватанимиздан ташқарида ҳам машҳур. Корхонанинг меҳнатсевар ишчиларидан бир группаси яқинда ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан мукофотланди. Назоратчи мастер Елена Алмазова «Ҳурмат белгиси» ордени билан тақдирланди. Суратда: Е. Алмазова (ўнгда) ишчи М. Яхёрова билан иш устида.

Л. Глауберзон фотоси.

ЎРТА ОСИЁ — МАРКАЗ ГАЗ ҚУВУРИ ТЎРТИНЧИ НАВБАТИ ҚУРИЛИШИДА

БАРХАНЛАР ОША

Қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куйгудек кимсасиз Қорақум бағрида [illegible] воқеа юз берди. КПСС XXIV съезди Директиваларига биноан бунёд этилаётган қитъалараро Ўрта Осиё — Марказ газ қувурининг асосий қисми [illegible] Шатлик—Хива газ қувури [illegible]

[illegible]

Владимир Титов, Ашраф Салимов, Николай Каримов сингари [illegible] бульдозерчилар биринчи бўлиб Қорақумга [illegible]

[illegible] бир қудуқдан нефть фонтан бўлиб отилиб чиқди. Олиб борилган тадқиқотлар бу ерда қарийб 1,5 триллион куб метр «зангори олов» запаси ҳам борлигини кўрсатди. Бу жойни кон қидирувчилар «Шатлик» деб аташди. Туркманча бу сўз ўзбек тилида «Шодлик» маъносини билдиради. Кон топарлар бу ерда қувончли воқеа юз берганига, нефть, газ ва ичимлик сувининг катта манбаи топилганига ишора қилиб ана шундай дейишди. Бугунги кунда Ўрта Осиё — Марказ газ қувурининг тўртинчи навбати ана шу ердан бошланяпти.

Қитъалараро газ қувури трассаси 2700 километр масофани эгаллайди. У Туркманистон, Хоразм, Қорақалпоғистон, Қозоғистон территорияларидан [illegible] Волга [illegible] Ғарбга — Украинага [illegible]

Трасса қурилишида бунёдкорларга қудратли техника катта мадад берди. [illegible]

[illegible]

Ҳозир Шодлик посёлкаси шаҳар қиёфасини оляпти. Бу ерда биринчи газ йиғув пункти қурилиши тугалланди. Фойдаланишга топширилган қудуқлар бир кеча-кундузда катта босим остида бир ярим—икки миллион куб метрга етказиб газ бериш қудратига эга. Шунинг учун ҳам кучли атмосфера босими асосида ишлайдиган ва унга бардош берадиган махсус технологик ускуналар монтаж қилинмоқда. Шу йилнинг охиригача Шодликда тағин учта газ йиғув пункти қурилиб, ишга туширилади.

А. НИЗОМОВ,
Марказий Қорақум.

ТАРАҚҚИЁТ ПЛАНИ

Партия турмуши: тажриба ва ташаббус

Бундан тўрт йил муқаддам «Коммуна» колхозининг коммунистлари муҳим ватанпарварлик ташаббусини бошлаб бердилар. Улар қишлоқ аҳолисининг турмуш маданиятини ошириш ишларини аниқ ишлаб чиқилган план асосида олиб боришни таклиф қилдилар. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ана шу таклифга таяниб, коллективнинг социал-иқтисодий тараққиёт планини ишлаб чиқди. Беш йилга мўлжалланган бу план колхозчиларнинг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, тасдиқланди. Унда хўжаликнинг реал имкониятлари ҳисобга олинди, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш асосида меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини ошириш вазифалари белгиланди.

Бу ташаббусни райком ҳам, Андижон область партия комитети ҳам қизғин маъқуллади. Ҳар бир хўжаликда шундай план ишлаб чиқиш тавсия этилди. Чунки яхши ўйлаб тузилган план колхоз ва совхоз экономикасини мустаҳкамлашга, кадрларнинг маданий-техникавий савиясини оширишга, колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга ёрдам беради.

Ўтган давр ичида дастлабки тажрибалар вужудга келди. Колхозда катта ўзгаришлар рўй берди. Масалан, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳажми 28 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги 33 процент ортди, планга қўшимча равишда 193 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Чорвачилик рентабелли соҳага айланди.

Колхозчиларнинг даромади ҳам кўпайди, капитал қурилиш ҳажми ортди. Уч йилда ободонлаштириш, турмуш маданиятини яхшилашга икки миллион сўмлик маблағ сарфланди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми ўсди. Колхозчиларга ҳақ тўлаш такомиллашиб борди. Иш ҳақи фонди 1970 йилдаги 1 миллион 168 минг сўмдан 1973 йилда 1,5 миллион сўмга кўпайди.

Коллективнинг ҳамма аъзоларини меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш соҳасида ҳам кўп ишлар қилинди. Идеология фронтининг 200 жангчиси меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб боряпти. Колхозчиларни беш йиллик план-топшириқларини бажаришга сафарбар этишда кўргазмали агитация воситаларидан самарали фойдаланилмоқда. Коллективнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш планининг бажарилиши социалистик мусобақа ва унинг олий формаси бўлган коммунистик меҳнат ҳаракатини яхшилашга ижобий таъсир кўрсатяпти.

Ўтган давр ичида район партия комитети «Коммуна» колхози коммунистларининг иш тажрибасини оммалаштириш борасида анча ишлар қилди. Социал тараққиёт планининг бажарилишини назорат қилиш билан бирга, қишлоқ коммунистларига йўл-йўриқлар кўрсатиб турдик, ишда амалий ёрдам бердик. Райкомнинг 1972 йил декабрь ойида ўтказилган бюро мажлисида бу муҳим масала атрофлича муҳокама қилинди. Колхознинг илк тажрибаси умумлаштирилди, планни бажаришда рўй бераётган қийинчиликларни бартараф этиш чоралари кўрилди. Белгиланган тадбирлар барча бошланғич партия ташкилотлари ва коммунистларнинг иш дастури бўлиб қолди.

Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, ҳозирги кунда райондаги барча хўжалик ўзининг социал тараққиёт планига эга. Бунга осонликча эришилгани йўқ. Янгича ишлашга ўтишда айрим хўжаликларда англашилмовчиликлар бўлди. Социал-тараққиёт плани нима, у қандай тузилади, қандай масалаларни ўз ичига қамраб олади, деган савол кўпчиликни ўйлантириб қўйди. Биз бу масалани қайта-қайта муҳокама қилдик. Партия ташкилотлари шу ҳақда лекция ва суҳбатлар уюштирдилар, планнинг моҳиятини одамларга тушунтириб бердилар. Планнинг бажарилиши устидан колхоз правлениеси ва партия ташкилоти раҳбарлик қилиши таъкидлаб ўтилди. Шундай қилиб, барча хўжаликларда коллективнинг социал ривожланиш плани кучга кирди.

Кейинчалик район партия комитети ва райижроком райоининг социал тараққиёт планини ишлаб чиқишни мақсадга мувофиқ деб топдилар. 1971—1973 йилларга мўлжалланган бу план райком бюросида кўриб чиқилди ва тасдиқланди. План асосан тўрт қисмдан иборат бўлиб, қуйидаги масалаларни ўз ичига олади:

— район экономикасини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш, меҳнат ва бошқаришни ташкил этишни такомиллаштириш,

— меҳнаткашларнинг малакаси ва умумий таълим савиясини ошириш;

— соғлиқни сақлаш, турмуш маданияти ва дам олиш;

— аҳолининг маънавий ва маданий эҳтиёжини қондириш, коллективда коммунистик муносабатларни шакллантириш...

Бу тадбирларни амалга оширишда коммунистлар ва барча меҳнаткашлар ташаббус кўрсатиб ишладилар. Қўлга киритилаётган ютуқлар бу планнинг нақадар фойдали ва ҳаётий эканлигидан далолат бериб турибди. Район саноати ва қишлоқ хўжалигида катта ўсиш рўй берди, экономика мустаҳкамланди, аҳолининг турмуш маданияти анча яхшиланди. Масалан, социал тараққиёт планида район бўйича беш йилда планга қўшимча 9 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш кўзда тутилган эди. Ўтган уч йилда пландан ташқари 6 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Районимизда саноатнинг янги тармоғи вужудга келди. Андижон трикотаж фабрикасининг филиали очилди.

Район социал-тараққиёт планида капитал қурилишни жадаллаштиришга алоҳида аҳамият берилган эди. Саноат ва қишлоқ хўжалигининг бекиёс юксалиши капитал қурилишига ажратиладиган маблағнинг салмоғини оширишга имкон бермоқда. Ўтган беш йилликда районда капитал қурилишига 5 миллион сўм сарфланган эди. Сўнгги уч йилда эса 6 миллион сўмни ташкил этди.

Социал ривожланиш соҳасида асосий диққат-эътибор пахта етиштиришни кўпайтиришга қаратилмоқда. Планга мувофиқ беш йилликнинг охирида районда пахтанинг ялпи ҳосили 50 минг тоннага етказилиши керак. Районимиз бу маррани 1973 йилдаёқ эгаллади. Давлатга 52 минг тонна пахта армуғон этилди. Шу суръат билан борсак, беш йиллик планни тўрт йилда бажарамиз. Беш йилликнинг охирига бориб, ялпи ҳосилнинг 60 процентини машинада териб олишни планлаштирган эдик. 1973 йилда бу маррадан ҳам ўзиб кетдик.

Чорвачиликни юксалтириш ҳам партия ташкилотининг диққат марказида турибди. Гўшт, сут, жун, тухум етиштириш планлари ортиғи билан бажариляпти. Умуман, районда чорвачилик фойда келтирадиган тармоққа айланди. «Андижон» колхозида чорвачилик комплекси қурилди. Бу билан колхозда чорвачиликни тўла механизациялаш имкони туғилди. Бир қатор хўжаликларда чорвадорлар шаҳарчалари барпо этилмоқда.

Планда районда ҳар бир колхозчининг ўртача ойлик маошини 100 сўмга етказиш мўлжалланган эди. 1973 йилда ҳар бир колхозчининг ўртача ойлик иш ҳақи 105 сўмдангa тўғри келди. Хўжаликлар йилдан-йилга бой-бадавлат бўлиб бормоқдалар. Бу, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш, турмуш даражасини яхшилашга олиб келади.

Район партия ташкилоти социал ривожланиш планининг ободонлаштириш пунктини ҳам изчиллик билан амалга оширмоқда. Сўнгги уч йилда мактаб, мактабгача тарбия муассасалари қурилиши анча авж олдирилди. Район маркази бош план асосида қайта қуриляпти ва обод қилинмоқда. Социал тараққиёт планида бу ерда кўп қаватли уй-жой бинолари, клуб, кинотеатр, касалхона, савдо дўконлари, мактабгача болалар муассасалари ва бошқа маъмурий бинолар қуриш кўзда тутилган. Бу тадбирларни муваффақият билан амалга оширяпмиз. Қисқа вақт ичида 2 та кўп квартирали уй-жой, райижрокомга муҳташам бино қурилди. Райком биноси, касалхона, 18 квартирали уй-жой, савдо маркази қурилиши ниҳоясига етай деб қолди.

Маданият массивида диққатга сазовор ишлар қилинди. «Маданият» совхози марказида ажойиб посёлка бунёд этиляпти. Посёлкага Бўстон деб ном бердик. Посёлканинг биринчи навбати битказилди. Социал тараққиёт планига мувофиқ биргина шу совхознинг ўзида беш йилликда капитал қурилишга 14 миллион сўмлик маблағ сарфланади.

Планда ижтимоий соҳада ҳам бир қатор тадбирларни амалга ошириш мўлжалланган. Районимизда оилавий кечалар, савол-жавоб кечалари, уруш ва меҳнат ветеранлари, олимлар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, донгдор ишчилар, уста пахтакорлар билан учрашувлар ўтказиш одат тусига кириб қолган. Ижтимоий-сиёсий темаларда қизиқарли лекциялар, ишлаб чиқаришни ташкил этиш, экономика, ахлоқ-одоб, турмуш маданияти масалалари бўйича суҳбатлар уюштириш партия ташкилотларининг диққат марказида. Бу ишларнинг ҳаммаси район социал ривожланиш планига мувофиқ олиб борилаётир.

Бир сўз билан айтганда, район социал тараққиёт плани КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда район партия ташкилоти учун муҳим восита бўлиб хизмат қилмоқда.

М. ЭШОНОВ,
Андижон область, Пахтаобод район партия комитетининг биринчи секретари.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти В. И. Ленин тўла асарлар тўпламининг тўққизинчи томини ўзбек тилида босмадан чиқарди.

Бу томни тўла асарлар тўпламининг бешинчи нашридан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти таржима қилган. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ПОЧТА МАРКАСИ

СССР Алоқа министрлиги КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Куба Республикасига қилган дўстона визитига бағишланган почта маркасини муомалага чиқарди. Совет Иттифоқи билан Куба Республикаси Давлат байроқлари фонидаги чиройли миниатюрада Москва билан Гавананинг диққатга сазовор архитектура иншоотлари тасвирланган. Марканинг ўртасига рус ва испан тилларида «Яшасин Совет—Куба дўстлиги!», «КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Куба Республикасига қилган визити» текстлари ёзиб қўйилган.

Марканинг купонида ҳам икки тилда Л. И. Брежневнинг «Совет Иттифоқи билан Куба ўртасида социалистик интернационализм принципларига асосланган дўстлик мустаҳкам, қардошларча дўстликдир» деган сўзлари келтирилган.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

журналининг март сони «Меҳнатда янги қаҳрамонлик ва ғалабалар сари» сарлавҳали бош мақола билан очилади.

«Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги олдидан» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Хоразм область комитетининг биринчи секретари М. Худойбергановнинг «Улуғ Ленин кўрсатган йўлдан» сарлавҳали мақоласи ёритилган.

«Тўққизинчи беш йилликнинг социал-иқтисодий проблемалари» рубрикаси остида иқтисод фанлари кандидати Г. Скопцовнинг «Социалистик мусобақани уюштиришни янада такомиллаштириш учун», иқтисод фанлари кандидати Ф. Қаюмовнинг «Қишлоқ хўжалигида капитал маблағлардан ва ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш самарадорлиги» сарлавҳали мақолалари босилган.

«Идеология, маданият» бўлимида тарих фанлари кандидати А. Акбаровнинг «Ленин йўлидан», Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари Д. Абдураззоқованинг «Коммунизмнинг эътиқодли қурувчиларини тарбиялаб етиштирайлик», филология фанлари кандидати Н. Каримовнинг «Адабий танқидчиликнинг муҳим бурчи» сарлавҳали мақолалари берилган.

«Партия қурилишининг назария ва практикаси» рубрикаси остида Фарғона область, Киров район партия комитетининг биринчи секретари У. Бегматов «Омма—меҳнат активлигини оширишнинг қудратли воситаси» сарлавҳали мақоласи билан қатнашган.

Булардан ташқари, «Партия ўқуви системаси пропагандистлари ва тингловчиларига ёрдам», «Танқид ва библиография» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материалларни ўқиш мумкин.

СЕРМАЗМУН ФОТОЛАВҲАЛАР

Ўзбекистон «Билим» жамиятининг ижодий коллективи республикамизнинг шонли 50 йиллик юбилейи ҳақида 6 темадан иборат фотолавҳалар ишлаб чиқди. Бу лавҳалар Ўрта Осиёда Октябрь революциясининг ғалаба қозониши, Советлар тузумининг барпо этилишига, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ташкил топиши ва ривожланишига бағишланган.

50 йил ичида республикамизда саноат тараққиёти, ўзбек пахтакорларининг ғалабалари, илм-фаннинг ривожланишига бағишланган темалар жуда мароқли безатилган. «Санъат — халқники» деб аталган фотолавҳада, халқимиз орасидан етишиб чиқаётган ёш санъаткорларнинг маҳорати яққол акс эттирилган.

Фотолавҳалар клублар ва дала шийпонлари учун ўзига хос кўргазмали агитация бўлиб, ҳар бир теманинг қисқа мазмуни берилган.

Андижон, Фарғона, Тошкент область партия комитетлари бу фотолавҳаларни колхоз-совхозларга, завод-фабрикаларга тарқатишда ибрат бўлмоқдалар.

Н. АБДУФАТТОҲОВ.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ НУТҚЛАРИ ВА МАҚОЛАЛАРИ ТЎПЛАМИ ЎЗБЕК ТИЛИДА ЧИҚИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларининг уч томини «Ленин йўлидан» деган умумий сарлавҳа остида ўзбек тилида нашр этди.

Уч томликка Л. И. Брежневнинг 1964—1972 йилларга оид нутқлари, докладлари, мақолалари киритилган. Хронологик жиҳатдан биринчи том 1964—1967 йилларни, иккинчи том 1967—1970 йилларни ва учинчи том 1970—1972 йилларни ўз ичига олади.

Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларида Советлар мамлакатини ривожлантириш ва халқаро ҳаётга тааллуқли асосий масалалар юзасидан КПСС позицияси яққол ва мукаммал очиб берилади, ривожланган социалистик жамиятга характеристика берилади, партиянинг ташкилотчилик ва идеология иши практикаси таҳлил қилинади.

КПСС бошқа қардош партиялар билан биргаликда буюк марксча-ленинча таълимотга таяниб, мамлакатимизда ва бутун дунёда рўй бераётган жараёнлар ва силжишларни ижодий тарзда таҳлил этмоқда, олға қилаётган ҳаракатимизнинг илмий асосларини ленинча донолик билан ишлаб чиқмоқда, мамлакатимизда муваффақиятли тарзда коммунизм қуриш, социализм мамлакатларининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, барча прогрессив антиимпериалистик кучларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун энг қулай ташқи сиёсий шарт-шароитларни таъминловчи стратегия ва тактикани белгилаб бермоқда.

КПСС XXIV съездининг ҳужжатлари, партия Марказий Комитетининг XXIV съезди ҳисобот доклади партиямиз донолиги ва башорат қила олишининг ажойиб мисоли, партиянинг марксча-ленинча назарияни янада ижодий ривожлантириш ишига қўшган жуда катта ҳиссасидир. Бу докладда ривожланган социалистик жамиятни янада мустаҳкамлаш ва коммунизм қуришнинг илмий асосланган сиёсий йўли чизиб берилган. Тинчлик программаси эълон қилинган. Бутун ер юзидаги яхши ниятли барча кишиларнинг орзу-умидлари ана шу Программа билан боғлангандир.

Совет кишилари, социалистик мамлакатларнинг халқлари, бутун жаҳон жамоатчилиги совет ташқи сиёсатининг ютуқларини таъкидлаб, тинчлик учун курашда бу сиёсат ғолиб чиққанлигидан қувониб, бу муваффақият ва ғалабаларни КПСС Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳормай-толмай олиб бораётган фаолияти билан ҳақли равишда боғламоқдалар. Л. И. Брежневга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг берилиши — унинг тинчлик учун курашчи, ленинчи мактаб сиёсатчиси сифатидаги хизматларининг бутун дунёда тан олинишидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси жаҳон социализм системаси қудратининг янада ўсишига бутун чоралар билан ёрдам бермоқда. У буни ўзининг интернационал бурчи деб ҳисоблайди. «Биз, — дейди Л. И. Брежнев, — **жаҳон социализм системаси янги жамиятни биргаликда қураётган ва ҳимоя қилаётган, тажриба ва билимлари билан бир-бирини бойитаётган халқларнинг аҳил оиласи бўлишини, иноқ ва мустаҳкам оила бўлишини, эркин халқларнинг келгусида жаҳон миқёсидаги биродарлигининг тимсоли тариқасида ер юзидаги одамлар кўз олдида намоён бўлишини истаймиз»** (3-том, 233-бет).

Тўпламда кўриб чиқилган жуда кўп халқаро проблемалар орасида капиталистик жамиятдаги янги ҳодисаларни таҳлил қилиш муҳим ўрин тутади. КПСС Марказий Комитетининг партия XXIII ва XXIV съездларига ҳисобот докладларида, бошқа қатор материалларда ҳозирги замон капитализмига баҳо берилади, капитал оламида авж олаётган чуқур жараёнлар ҳар томонлама марксча-ленинча асосда таҳлил қилинади.

Л. И. Брежневнинг уч томликка киритилган нутқлари ва мақолаларида халқаро коммунистик ҳаракатга, КПССнинг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми асосида бу ҳаракат бирлиги ва жипслиги учун курашига оид масалалар катта ўринни эгаллайди.

1969 йилги коммунистик ва ишчи партияларнинг Халқаро кенгаши коммунистлар жаҳон армиясининг бирлигини ҳамда барча антиимпериалистик кучлар консолидациясини мустаҳкамлаш йўлида олға ташланган катта қадам бўлди. Кенгашда ишлаб чиқилган йўлни қатъий ҳимоя қилиб, КПСС «сўл» ва ўнг ревизионизмга қарши изчиллик ва қатъият билан кураш олиб бормоқда.

Совет ташқи сиёсати синфий, интернационалистик сиёсатдир. Партиямиз ҳар бир халқаро проблемага социализм манфаатлари, халқларнинг озодлик, антиимпериалистик кураши манфаатлари нуқтаи назаридан ёндашади. Совет Иттифоқининг қаҳрамон Вьетнамни изчиллик билан қўллаб-қувватлаганлиги бунинг далилидир. Биз уруш кунларида Вьетнам халқи билан ёнма-ён бўлдик, тинчлик кунларида ҳам улар билан ёнма-ён туриб, уруш жароҳатларини тугатишда, янги ҳаёт қуришда ҳар томонлама ёрдам бермоқдамиз. Жуда қаттиқ террор шароитида фашист газандаларига қарши фидокорона курашаётган Чили ватанпарварлари ва демократлари тарафдоримиз.

Совет Иттифоқи Исроил агрессиясининг барча оқибатларини тугатиш учун адолатли кураш олиб бораётган араб халқлари томонидадир. Яқиндагина планетанинг бу районидаги кескинлик ўчоғида тўртинчи марта уруш алангаси авж олди. Исроил ҳукмронлари БМТ Хавфсизлик Кенгаши қарорларини назар-писанд қилмай, жаҳон жамоатчилик фикрига қулоқ солмай, ўз авантюристик йўлини давом эттирмоқда.

Партия XXIV съездидан кейин жаҳон майдонида рўй берган воқеалар совет Тинчлик программасининг қудратли ҳаётий кучини бутун инсоният олдида яққол намойиш қилди. СССР, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари кенг кўламда тинчлик йўлидаги ҳужумни авж олдирдилар ва бу соҳада жуда катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Л. И. Брежневнинг 1973 йилда ГФР, АҚШ, Франция ва Ҳиндистонга қилган визитлари кескинликни юмшатиш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил апрель Пленуми «Партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида» қарор қабул қилди. Пленум бутун дунёда тинчликни ва коммунизм қураётган совет халқи учун ишончли хавфсизликни таъминлаш юзасидан Сиёсий бюро олиб борган ишни тўла ва батамом маъқуллади ҳамда бу вазифаларни ҳал этишга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг шахсан катта ҳисса қўшганлигини таъкидлади.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг газеталари, дунёдаги прогрессив матбуот КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг ғоят катта халқаро аҳамиятини таъкидладилар.

Л. И. Брежнев 1973 йил 25 октябрда Москвада тинчликсевар кучларнинг жаҳон конгрессида сўзлаган нутқида айтган қуйидаги сўзлар Советлар мамлакати меҳнаткашлари асл орзу-умидларининг ифодаси сифатида янгради: **«Бизнинг тинчлик фалсафамиз — тарихий оптимизм фалсафасидир. Ҳозирги вазиятнинг мураккаблигига ва зиддиятига қарамай, биз ҳозирги вақтда кенг авж олиб кетган тинчлик ҳужумининг муваффақиятига аминмиз».**

Экономика, моддий ишлаб чиқариш-жамият ҳаётининг асосий социал-сиёсий ва маънавий муносабатларининг бутун системаси таянадиган пойдевордир. Ватанимизнинг иқтисодий ва социал

ЧОРВАДОРЛАРНИНГ ЭЛГА ТУҲФАСИ

Қишдан соғлом ва бақувват олиб чиқилган совлиқлар ёппасига қўзилай бошлади. Чўпон-чўлиқларнинг иши ҳар қачонгидан кўпайди. Совлиқларнинг кўпи эгиз, айримлари учтадан қўзилаётгани учун чўпонлар жўшиб меҳнат қилаётирлар. Ана шу ватанпарвар чорвадорлар орасида Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг орденли бош чўпони Рихсимбой Халилов ҳам бор. Машҳур чўпон 1973 йилда 359 бош совлиқнинг ҳар юзтасидан 118 тадан қўзи ва 3,5 килограммдан қимматбаҳо саноат хом ашёси — жун олиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилгани учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Рихсимбой Халилов беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида ўз отаридаги совлиқларнинг ҳар юзтасидан 125 тадан қўзи ва 4 килограммдан жун топшириш мажбуриятини олган. Ҳозир унинг отаридаги 200 дан зиёд совлиқ қўзилади. Суратда: бош чўпон Рихсимбой Халилов.

И. Портнов фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»
МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР:

Республикамиз колхоз ва совхозларида қўзилатиш мавсуми бошланди. Чорвадорларимиз белгиловчи йилда совлиқлардан кўплаб эгиз қўзи олиш, урғочи қўзиларнинг ҳаммасини, эркак қўзиларни саралаб ўстиришга қолдириш, давлатга қоракўл тери, жун етказиб бериш планларини бажариш учун курашмоқдалар. Энг муҳими — гўшт ва сут етиштиришни ўтган йилдагидан анча ошириш уларнинг диққат марказида бўлаётир.

Қуйида чорвадорларнинг дастлабки меҳнат ғалабалари ҳақида ҳикоя қилувчи хушхабарларни эътиборингизга ҳавола этамиз.

БОЙСУН. «Комсомол 30 йиллиги» совхозида совлиқлар қўзилай бошлади. Совлиқларнинг ҳар 100 бошидан 230 тадан қўзи олишга аҳд қилган Темир Пухтаев отаридаги 500 бош совлиқнинг учдан бир қисми қўзилади, совлиқларнинг 80 проценти эгиз ва учтадан қўзи туғди. Шу кунгача 166 бош совлиқдан 400 тадан зиёд қўзи олиниб, ҳаммаси ўстиришга қолдирилди.

Совхознинг Эшмамат Саманов, Холбой Саидназаров, Рўзиқул Чориев, Хоним Бегматов, Жума Абраевлар бошчилик қилаётган отарларида ҳам совлиқлардан кўплаб эгиз қўзи олинмоқда. Совхоз бўйича 7 минг бошдан кўпроқ совлиқ қўзилади.

Термиз, Шеробод, Гагарин, Жарқўрғон, Шўрчи районларида ҳам қўзилатиш мавсуми уюшқоқлик билан бошлаб юборилди.

А. ХАЛИЛОВ.

ГУЛИСТОН. Чорвачиликни ривожлантириш, сут, гўшт, қоракўл тери, жун ва бошқа маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтириш учун мўл-кўл озуқа керак. Сирдарё областининг ғаллакорлари бу йил 102,8 минг тонна дон етиштириш, давлатга ғалла сотиш планини ошириб бажариш, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлашга аҳд қилдилар. Бу йил область бўйича гектаридан камида 60 центнердан маккажўхори дони олинади. Шоли, кўкпоя, беда ҳосилдорлиги оширилади.

Область ғаллакорларининг йиғилишида шу ҳақда гап борди, айни кезда қўзилатиш мавсумини бенуқсон ўтказиш йўллари ҳақида ҳам маслаҳатлашиб олинди. Область партия комитетининг биринчи секретари В. Хайдуров ғаллакорлар ва чорвадорлар тезкорлик билан ҳал этиши лозим бўлган вазифаларни ўртага қўйди.

А. УМАРОВ.

НУРОТА. Қоракўлчиликка ихтисослаштирилган Нурота райони тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йилини катта муваффақият билан якунлаб, 1973 йил социалистик мусобақасида фахрли ўринни эгаллади. Шу туфайли район КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ҳамда Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Қизил байроқлари билан мукофотланди. Яқинда қўш Қизил байроқли Нурота районы чорвадорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда ўтган йилги якунлар ва чорвачилик ҳамда деҳқончиликни ривожлантириш юзасидан белгиловчи йил вазифалари муҳокама қилинди. Район хўжаликлари бу йил ҳар 100 бош совлиқдан 140 тадан қўзи, ҳар бош қўй ҳисобига 3,5 килограммдан жун олишга аҳд қилдилар. Чорвадорлар эгизни кўп олиш ҳисобига ўстиришга 122 минг қўзи қолдириш ва қоракўлчиликни ривожлантириш планини ошириб бажариш тадбирларини белгиладилар. Нуроталиклар Хатирчи районы чорвадорларини социалистик мусобақага чақирдилар.

Кенгашда Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари В. Н. Қодиров нутқ сўзлади ва район чорвадорларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон Комсомоли Марказий Комитетининг Қизил байроғини топширди.

Л. ЭРГАШЕВ.

ФОРИШ. «Фориш» совхозининг яйловларида қўзилатиш бошланди. Чорвадорлар мавжуд 22653 бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 125 тадан қўзи олиш шиорини ўртага ташладилар. 38 отарнинг ҳаммасида мавсумга пухта тайёргарлик билан киришилди. Ҳар бир отарда иссиқхоналар тахтланди. Зарур инвентарь ва озуқа запаси билан таъминланди. Совхоз партия ташкилоти яқинда коммунистларнинг очиқ партия йиғилишини ўтказиб қўзилатиш мавсумини намунали ўтказиш тадбирларини белгилаб чиқди.

Совхоз клубида Самарқанд қишлоқ хўжалик институти олимлари билан ҳамкорликда район чорвадорларининг кўргазмали семинари ўтказилди. Бунда қишлоқ хўжалик фанлари кандидати А. К. Лебедов юздан ортиқ чақмончи ва ҳисобчиларни қўзилатишнинг янги инструкцияси билан таништирди.

Совхознинг орденли Гулбиби Хўжамёрова, Ражаббой Деҳқонов, Расулбек Исаев ўртоқлар бошлиқ отарларида ҳар икки совлиқнинг биридан эгиз қўзи олиняпти. Бу, ҳар юз совлиқ ҳисобига 150 бошдан қўзи олиняпти, демакдир.

Н. МИРЗАЕВ.

Планетамиз ХАБАРЛАРИ

- ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА
- ҲАҚҚОНИЙ ТАЛАБ
- ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИГА ОЗОДЛИК!
- ХИТОЙНИНГ ЁВУЗ НИЯТИ

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ ДАЪВАТИ

ХЕЛЬСИНКИ, 21 март. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик кенгаши Сурия чегарасида Исроил қуролли кучларининг агрессив ҳаракатларини тўхтатиш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош секретари билан БМТ Хавфсизлик Кенгашини шошилинч чоралар кўришга даъват этди.

БМТ Бош секретари К. Вальдхаймга юборилган телеграммада босиб олинган барча араб территорияларидан Исроил қўшинлари тамомила олиб чиқиб кетилиб, Фаластин халқининг ҳақ-ҳуқуқлари таъминланган тақдирдагина Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатилиши мумкин, дейилади. Жаҳон Тинчлик кенгаши Сурия Араб Республикасининг ҳукумати ва халқи билан тўла бирдамлигини изҳор этади, дейилади телеграммада.

ТЕРРОРЧИЛАР ЖИЛОВЛАНСИН

Чилидаги воқеаларга мен демократиянинг оёқ ости қилинишининг фожиали намунаси деб қарайман. Чилида юз бераётган хунрезликлар учун ташқи кучлар, энг аввало халқаро монополиялар жавобгардир. Альенде ҳукумати мис корпорацияларининг очиқдан-очиқ қаршилигига дуч келди. Улар мис конларининг давлат назоратига олинганини асло хоҳламасдилар. Чунки бу конлардан тушаётган даромад бутун четга олиб кетилар ва монополиялар ҳамёнига тушарди.

Альенде ҳукумати муҳим ислоҳотлар ўтказишга дадил киришди. У мамлакат экономикасини чилиликлар ихтиёрига ўтказмоқчи эди. У Чили меҳнаткашларини ўз тақдирларининг хўжайини қилмоқчи бўлди, уларни медицина хизмати билан таъминлади, маориф ўчоқларидан баҳраманд қилди. Ҳарбийлар бўлса, эндиликда ана шу ажойиб ишларни тугатиш учун зўр бермоқда. Ислоҳотлар ўтказишда қатнашганларнинг ҳаммаси таъқиб қилинаётир. Уларни турмаларга ташламоқдалар, сургун қилмоқдалар, қатл этмоқдалар.

Айни пайтда хунта ўн йиллар давомида Чилини талаб, мамлакатни хонавайрон қилган халқаро монополиялар соясига салом бермоқда. Бугунги кунда хунта: кўрган зарарларингизни бутунлай қоплаймиз, бошқача тартиб ўрнатамиз, Чилининг мис конларини хоҳлаганча қазиб олаверасиз, деб монополияларга тасалли бераётир.

Ҳозирги шароитда барча халқаро ташкилотларнинг, шу жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг нуфузидан фойдаланиш ниҳоятда зарур. Чили халқининг оддий гражданлик ҳуқуқлари тикланишига эришиш лозим. Сиёсий партияларнинг фаолияти қайта тикланиши керак.

Бундан ташқари мен халқаро жамиятлар Пиночет тўдаси билан муносабатлар ўрнатишдан ўзларини тийишлари керак, деб ҳисоблайман. Айниқса иқтисодий муносабатларда қаттиққўл бўлиш керак. Хунта репрессияларини тўхтатмас экан, унга кредитлар бермаслик лозим.

Жон ХАРНИ,
Канада парламентининг аъзоси.

(АПН).

ХУНТА ЖИНОЯТЛАРИ ҚОРАЛАНДИ

◆ БУДАПЕШТ. Умумвенгрия Тинчлик Кенгаши ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Венгриядаги дўстлари жамияти Чили Халқ бирлиги ҳукуматидаги миллий мудофаа министри ва ички ишлар министри Хосе Тоа разиллик билан ўлдирилганлигидан қаттиқ ғазабланганликларини изҳор қилди. Шу ташкилотлар бу ерда тарқатган баёнотида Чили ҳарбийлари Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва бошқа демократлардан ўч олишга тайёргарлик кўраётганлигига жамоатчиликнинг диққатини яна бир бор жалб этди. Луис Корвалан ва бошқа демократларнинг ҳаёти хавф остида турибди. Бу ташкилотлар фашист хунтаси қурбонларини сақлаб қолиш тадбирларини кўришга даъват этади.

◆ СОФИЯ. Болгария Қизил Крестининг раиси К. Игнатов Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари К. Вальдхаймга, Қизил Крест халқаро комитети ва Чили Қизил Крест жамияти раисларига телеграмма йўллади. Бу телеграммаларда Чилидаги фожиона воқеалар муносабати билан ташвишланаётганлиги изҳор қилинади ва Чилида демократик ҳуқуқлар тикланиши ҳамда репрессиялар тўхтатилиши чораларини кўришга даъват этилади.

◆ ПАРИЖ. Франция, Англия, Нидерландия, Бельгия, Финляндия ва Норвегия радикаллари Чили халқи билан бирдам эканликларини билдиришди. Радикаль партияларнинг Маастрихт (Нидерландия) шаҳрида бўлиб ўтган конференциясида улар ўз ҳукуматларидан Чилидаги барча сиёсий маҳбуслар дарҳол озод қилинишига ҳамда террор тўхтатилишига қаратилган тадбирлар қабул қилишига эришиш ҳақида қарор қабул этдилар.

◆ МЕХИКО. Мексикада чиқадиган «Эксельсиор» газетаси Чили христиан-демократик партияси аъзоларининг мактубини эълон қилди. Шу партия аъзолари хунта амалга ошираётган шафқатсиз репрессияларни, ўзбошимчаликларни, Чили гражданларини ўлдиришларни қоралашди.

Христиан демократлар мамлакатда ҳокимиятни зўрлик билан қўлга олган ҳарбийларнинг сиёсати меҳнаткашлар кенг оммасини қашшоқликка ва очликка олиб келганлигини таъкидлашди.

(ТАСС).

КАМБОДЖАДА ЖАНГЛАР

БАНГКОК, 21 март. (ТАСС). Камбоджанинг қадимий пойтахти Удонг шаҳри икки кун аввал халқ қуролли кучлари томонидан озод қилинган эди. Бу шаҳарнинг атрофида шиддатли жанглар давом этмоқда. Чет эл мухбирларининг хабар беришича, Пномпень қўмондонлиги ана шу вилоят марказини ҳар қанча қурбон бериб бўлса ҳам ўз назоратига олишга аҳд қилган. Бунинг боиси шуки, Пномпенда ҳарбий хунта ҳокимиятни босиб олганлигининг тўрт йиллиги байрам қилинаётган кунларда ана шу вилоят марказининг қўлдан кетиши Лон Нол режимининг обрўсига жуда катта зарба бўлиб тушди. Удонгда тор-мор келтирилган ва унинг атроф теварагида қуршаб олинган қўшинларга ёрдам бериш учун саралаган иккита пиёда аскарлар бригадаси ва бронетранспортерлар бу ерга юборилган. Аммо улар қуршаб олинган қўшинлар томонига ўтиб олиш иложини тополмаётирлар. Лон Нол авиациясининг уринишлари натижа бермади.

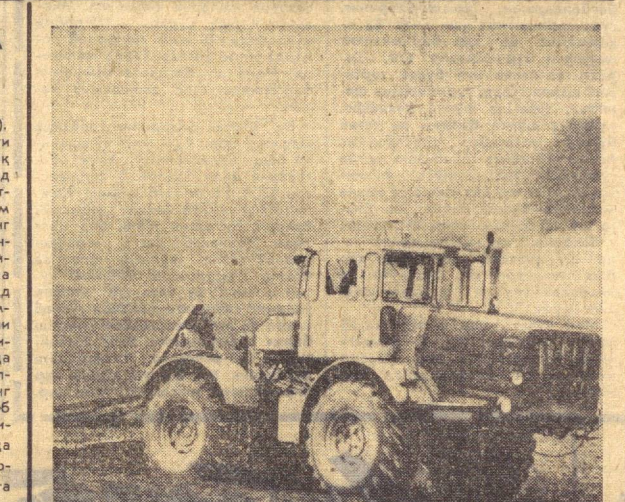

Германия Демократик Республикасининг кўпгина округларида баҳорги экин ишлари бошланиб кетди. Суратда: Гера округидаги «Орлаталь» кооперативида экиш пайти. Деҳқонлар ишини енгил қилишда қудратли совет «К-700» тракторлари жуда қўл келяпти.

АДН—ТАСС фотоси.

ВИЗИТ ТУГАДИ

Савдо министри М. Хан Жалоллар бошчилигидаги Афғонистон Республикаси ҳукумат савдо делегацияси 21 мартда Москвадан Қобулга жўнаб кетди. Визит чоғида 1974 йил учун савдо ва тўлов битимлари ҳамда товар обороти тўғрисидаги протокол, шунингдек 1974—1975 йилларда маданий ва илмий ҳамкорлик қилиш программаси имзоланди.

Кузатиб қолувчилар орасида Афғонистон Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нур Аҳмад Эттимодий бор эди.

(ТАСС).

СССР БИЛАН НОРМАЛ САВДО-СОТИҚ УЧУН

ВАШИНГТОН, 22 март. (ТАСС). Америка савдо палатаси халқаро бўлимининг раиси Д. Гоулди бугун сенатнинг молия комиссиясида сўзлаб, Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқни янада кенгайтириш мақсадида ундаги камситувчи ғовларни олиб ташлашга даъват этди. Гоулди Америкадаги 46 минг фирмани, 2600 маҳаллий савдо палаталари ва 1100 савдо уюшмаларини ўз ичига олган Америка савдо палатаси ҳукуматнинг мана шу борада сарфлаётган куч-ғайратларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди, деб таъкидлади.

БИРГАЛИКДА ПАРВОЗГА ТАЙЁРГАРЛИК

ВАШИНГТОН, 21 март. (ТАСС). Президент Р. Никсон бугун Хьюстонда (Техас штати) учувчи бошқарадиган космик парвозлар марказида (бу марказга Л. Жонсон номи берилган) бўлиб, 1975 йилга мўлжалланган, «Союз — Аполлон» Совет—Америка космик парвозига тайёргарлик ишлари билан танишди. Президентга ана шу парвозда қатнашадиган Америка астронавтлари Т. Стаффорд, Д. Слейтон ва В. Бранд ҳамроҳ бўлиб келишди.

ПЕКИННИНГ КИРДИКОРЛАРИ

ВАШИНГТОН, 21 март. (ТАСС). «Крисчен сайенс монитор» газетасининг Бонгкокдаги мухбири дипломатик доиралардан олинган хабарларга асосланиб, Бирма чегарасида Хитойнинг кирдикорлари тўғрисида хабар берди.

«Дипломатларнинг сўзларига қараганда, — деб ёзади мухбир, — Хитой ўтган йили Бирмадаги исёнчиларни очиқдан-очиқ қўллаб-қувватлаш мақсадида Бирманинг Шарқи-шимолий чегарасига бир неча минг солдат юборган. Баъзи маълумотларга кўра, ҳозир Бирма территориясидаги Хитой солдатларининг сони 9 минг кишидан иборат. Бу қўшинлар асосан Хитой чегарасидан 50 миля ичкарида жойлашган.

«Дипломатлар, — деб таъкидлайди мухбир, — Хитой қўшинларининг Бирма территориясига юборилишини Хитойнинг таҳдиди айниқса яққол намоён бўлаётган жаҳоннинг шу районида юз берган жуда муҳим воқеа деб ҳисоблашмоқда».

«Хитойлар 60-йилларнинг ўрталаридан бошлаб Бирмадаги исёнчиларга қурол-яроғ юбориб-гина қолмай, шу билан бирга ўзларининг командирларини ҳам жўнатмоқдалар, — деб ёзади мухбир. — Бундан уч ой муқаддам Бирманинг шимолий районлари бўйлаб сафар қилган чет эллик журналистларга Хитой тилида ёзувлари бўлган қабрларни кўрсатишган эди. Бу қабрлар яқинда хитойларнинг Бирма қўшинлари билан жанг қилганликларини кўрсатади. Бу ҳеч кимни таажжубда қолдирмади. Лекин дипломатлар анча кўп миқдорда Хитой қўшинларининг чегарадан ўтказиб юборилиши янгилик, деб айтмоқдалар».

тараққиёти манфаатлари йўлида социализм афзалликларидан тобора тўла фойдаланиш Коммунистик партиянинг жуда катта сиёсий ва ташкилотчилик фаолияти билан чамбарчас боғлангандир. Энг буюк революцияга бошчилик қилган шонли Ленин партияси яратувчилар партияси, янги жамият бунёдкори бўлиб қолди.

Партия мамлакат тараққиётининг ҳар бир перспективасини белгилар экан, меҳнаткашларни белгиланган планларни бажаришга моҳирона уюштирмоқда, халқнинг тарихий ижодиётини коммунизм ғалабасининг ҳал қилувчи шарти ва гарови деб билмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг уч томлик нашрига кирган нутқлари ва мақолаларида партиянинг иқтисодий сиёсати ҳар томонлама очиб ва асослаб берилади, КПСС ва унинг ленинча Марказий Комитети экономикага раҳбарлик, хўжаликни юритишнинг янги методларини, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришнинг мамлакат тараққиётидаги ҳозирги босқичга мос формаларини ишлаб чиқиш ва фойдаланиш соҳасидаги жуда катта иши кўрсатиб берилади.

КПСС XXIII съездида таъкидланганидек, партиянинг энг муҳим вазифаларидан бири коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишдир. Социалистик ишлаб чиқаришнинг ғоят ўсиши, халқ хўжалик алоқаларининг мураккаблашуви, фан-техника революциясининг жўшқин суръатлари — буларнинг ҳаммаси халқ хўжалигини бошқаришда янги методлар ва ечимларни талаб қилди. Иқтисодий ўсишнинг сифат факторлари, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш йўли билан унинг самарадорлигини кескин ошириш вазифаси биринчи ўринга қўйилди.

«Ленин йўлидан» тўплами нашрининг 3-томига киритилган нутқлар ва мақолаларда партия XXIV съездида белгиланган мамлакатни иқтисодий жиҳатдан янада ривожлантириш программаси қандай амалга оширилаётганлиги, миллионларча совет кишилари, илғор коллективлар, областлар ва республикаларнинг тажрибаси батафсил таҳлил қилинган.

Халқ фаровонлигини ошириш — КПСС иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир. Партия шунга асосланадики, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш хўжалигимизни ривожлантиришнинг тобора қатъийроқ талаби, ишлаб чиқаришни тез ўстиришнинг энг муҳим иқтисодий шарт-шароитларидан бири бўлиб қолмоқда.

Мамлакатимизда коммунистик қурилиш дунёда фан-техника революцияси авж олиб кетган шароитда амалга оширилмоқда. Совет фани эришган ажойиб ютуқлар бутун дунёга маълум. Фаннинг бир қанча муҳим йўналишларида СССР энг илғор марраларга чиқиб олди. Аммо фаннинг бевосита ишлаб чиқарувчи куч сифатидаги роли тобора кўпроқ намоён бўлаётган даврда унинг айрим ютуқлари эмас, (улар қанчалик юксак бўлмасин) балки бутун ишлаб чиқаришнинг юксак илмий-техника даражаси асосий омил бўлиб қолмоқда.

Партия қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтиришга, уни ривожлантиришнинг комплекс программасини амалга оширишга, уни техника билан қайта қуроллантириш, химиялаштириш, ерларни мелиорация қилишга, қишлоқ хўжалик фанининг энг янги ютуқларидан фойдаланишга катта эътибор бермоқда. Нутқлар ва мақолаларда қишлоқ хўжалигининг вазифалари кенг кўламда ва конкрет тарзда, ҳар бир республика, область ва ўлканинг шароитлари ҳисобга олинган ҳолда кўриб чиқилади.

«Дон етиштиришни кўпайтириш ва чорвачиликни ривожлантириш билан бир қаторда, — деб таъкидлайди Л. И. Брежнев, — **қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бошқа турларини, шу жумладан техника экинларини етиштиришни кенгайтириш катта халқ хўжалик аҳамиятига эга. Ўрта Осиёда ва биринчи галда Ўзбекистонда мелиорация қилинган ер майдонини кенгайтириш ҳамда алмашлаб экишни жорий этиш пахта каби қимматли ва мамлакат учун зарур бўлган маҳсулот етиштиришни кўпайтириш имконини беради»** (3-том, 279-бет).

Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили охирида Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партияга, унинг ленинчи Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневга катта меҳнат ғалабасини қўлга киритганликлари — пахта юзасидан олинган социалистик мажбуриятни бажарганликлари ҳақида ифтихор билан рапорт бердилар.

Ўзбекистон пахтакорлари бу муваффақиятларга ерларни мелиорация қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини химиялаштириш ва механизациялаш юзасидан партия ишлаб чиққан кенг программанинг изчиллик билан амалга оширилиши, шунингдек, деҳқончилик маданиятини ошириш ҳамда пахтанинг серҳосил, вилтга бардошли навларини жорий этиш туфайли эришдилар.

Партиянинг беш йиллик учинчи, ҳал қилувчи йилини зарбдор меҳнат йилига айлантириш ҳақидаги чақириғига СССР қаҳрамона ишчилар синфи муносиб жавоб берди. Ўз планларини муддатидан илгари бажарган ва келгуси йил ҳисобига ишлаётган кўплаб коллективлар, мингларча энг яхши ишчилар Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари билан, «1973 йилги социалистик мусобақа ғолиби» деган умумиттифоқ значоги билан мукофотландилар.

Партия мамлакат тараққиётининг асосий перспективларини кўрсатиб, меҳнаткашларни белгиланган планларни бажаришга моҳирона уюштирмоқда, халқнинг тарихий ижодиётини коммунизм ғалабасининг ҳал қилувчи шарти деб билмоқда.

Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларида совет жамиятининг социал-сиёсий ривожланишига тааллуқли проблемалар ҳар томонлама таҳлил қилиб борилган. Ривожланган социализм жамияти бўлган совет жамиятининг социал структураси, жамият ҳаёти ва тараққиётида ишчилар синфининг етакчилик роли, ишчилар синфининг колхозчи деҳқонлар ва зиёлилар билан тобора мустаҳкамланиб бораётган иттифоқи чуқур таърифлаб берилган.

Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги — барча ғалабаларимизнинг битмас-туганмас манбаи, кўпмиллатли Совет давлатимизни гуллаб-яшнатишда бундан буёнги муваффақиятларимиз гаровидир. Партия улуғ Лениннинг васиятларига оғишмай амал қилиб, интернационализм байроғини баланд кўтариб бормоқда. Советлар мамлакати халқларининг биродарлигини кўз қорачиғидек авайлаб сақламоқда. Нутқлар ва мақолаларда социалистик миллатларнинг равнақи, уларнинг монолит бирлиги ҳақида ниҳоятда ёрқин ва тўла гапирилган.

КПСС — илмий коммунизм партиясидир. Партиямизнинг кучи марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига садоқатда, назарияга ва амалий ишга ижодий ёндашишида, партия сафларининг монолит бирлигида, ишчилар синфи билан, халқ оммаси билан чамбарчас алоқасида, революционлилик руҳида, ўз фаолиятига танқидий баҳо бера олишида ва унинг натижаларини чуқур идрок эта олишидадир.

КПСС Марказий Комитети ленинча иш услубини такомиллаштириш ва ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқда, чунки бу энг мураккаб проблемаларни ҳал этишнинг гаровидир. Бутун воқелигимиз шундан далолат берадики, КПСС ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг сиёсий раҳбари ролини шараф билан бажармоқда, совет халқини тўғри йўлдан, Ленин йўлидан бошлаб бормоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолалари партия раҳбарлигининг ленинча принципларини ижодий ривожлантираётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бош йўли — ленинча йўли илмий асосланганлигининг, изчиллиги ва пухталигининг ёрқин далилидир.

* * *

Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларининг ўзбек тилига таржима қилинган уч томлик нашри — Совет Ўзбекистони идеология ходимлари фаолиятида бебаҳо қўлланмадир. Бу материаллар кадрларимизга, республика коммунистлари ва барча меҳнаткашларига марксча-ленинча назарияни ва Коммунистик партия сиёсатининг актуал масалаларини чуқур ўрганиш имконини беради, коммунизм ғалабаси учун, бутун дунёда тинчлик, демократия ва социализм ишининг тантанаси учун янада онгли ва собит қадамлик билан кураш олиб боришга ёрдам беради.

Л. И. Брежневнинг нашр этилган асарларини чуқур ўрганиш коммунистлар ва партиясизларнинг ғоявий чиниқишига, уларнинг сиёсий жиҳатдан ўсишига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг доно раҳбарлиги остида эришилган буюк зафарлар ва ғалабаларни янада чуқурроқ идрок этишга ёрдам беради.

«ФАРҲОД ВА ШИРИН» — ВЕНГРИЯДА

Венгрияда яқинда Тошкентга муқоваси Алишер Навоийнинг сурати билан безатилган китоб келтирилди. Бу китоб Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг [illegible] адабиёт музейига [illegible] «Фарҳод ва Ширин» достонининг [illegible] таржимасидир. [illegible]

[illegible] Эржебет Бродски келиб кетган эди. [illegible] «Фарҳод ва Ширин» [illegible]

Эржебет Бродски ўз ватандошларининг [illegible]

Таржимага 1958 йилда Тошкентда чиқарилган «Хамса»нинг илмий нашри асос қилиб олинди. [illegible] филология фанлари кандидати З. Умарова ёрдам берди.

Шундай қилиб, ўлмас достоннинг 11584 сатри венгр тилида янграй бошлади. Таржимон достоннинг мазмунинигина эмас, балки Алишер Навоий асарларининг шеърий услубини ҳам беришга муваффақ бўлди. Масалан, достон Алишер Навоий ишқий лирикасига хос бўлган «хазаж» баҳрида — ўн бир бўғинли шеърий вазнда таржима қилинди.

[illegible] «Фарҳод ва Ширин» [illegible]

1974 йилдаги Будапештда нашри Алишер Навоийнинг [illegible]

Эржебет Бродски улуғ ўзбек шоирининг [illegible]

Э. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Ўлкамизни боғ-роғларга буркайлик!

ЯХШИДАН БОҒ...

УЙҒУН,
Ўзбекистон ССР халқ шоири, Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси

Кўклам эшик қоқяпти. Кекса она заминнинг пешонасини офтоб шуълалари билан силаб-сийпалаб, [illegible] дов-дарахтларни [illegible] уйқусидан уйғотиб, қир-адирларни яшилликка чулғаб, [illegible] ва дарёларни об-ҳаёт билан [illegible] баҳор келди. Ҳа, баҳор мўъжизаларга бой фасл. Бироқ, одамзод ҳеч қачон баҳорнинг бир ҳовуч инъоми билан [illegible]. У ўзининг [illegible] ва қудрати билан баҳорнинг яшил умрини [illegible], унинг инъомларини ўз [illegible]

Бунга имкон бўлмаган замонларда [illegible]

[illegible] беқиёс чирой очди. Аждодларимиз хаёл қилган боғу эрамларни қўлимиз, меҳнатимиз ва ақлимиз билан яратяпмиз. Ўзбекистон афсонавий гўзал мамлакатларнинг реал намунасига айланди.

Жонажон, ленинчи коммунистик партиямиз, Совет ҳукуматимизнинг беҳисоб ғамхўрлиги ва раҳбарлигида саҳролар ва даштларга абадий баҳор олиб келдик. Дарёларни жиловлаб, об-ҳаётни асрлар мобайнида чанги чиқиб ётган чўлларга бурдик, бурмоқдамиз. Бунёдкор совет кишисининг изидан ҳамма ерлар боғ-роғларга, ўрмонларга, гулу гулзорларга айланмоқда. Мирзачўлимиз қақроқ ерларни батамом гуллаб-яшнатишнинг халқаро лабораторияси бўлиб қолди.

Ўлкамизда баҳор кезмоқда. Яна яратувчилик, ижодкор руҳимиз балқиб, қўлга ниҳол ва гул кўчати олиб баҳорий ҳашарга чиқамиз. Яна янги минглаб гектар ерларга бўлажак боғ-роғларнинг, ўрмонларнинг ниҳолини қадаймиз.

Экиш, кўкартириш халқимизнинг азалий фазилати. Кўклам кўчат билан кўркам, деган муқаддас удумга ҳамиша амал қилган халқимиз ўз орасидан ажойиб боғбонларни, табиат шайдоларини етиштириб чиқарган. Муаззам тўқсон ёшдан бардам ошган, 90 дан кўп боғ-роғлар яратган боғбонларимиз устози Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофоти лауреати, Ризамат ота Мусамуҳамедов элимизнинг ана шундай оташин фарзандидир. Ота яратган боғлар Ўрта Осиёнинг кўп жойларида, Озарбайжон ва Арманистон ерларида шовуллаб турибди.

Халқимизнинг яна бир абадий барҳаёт фарзанди, марҳум Усмон ота Юсупов бир вақтлар шўрҳок, ботқоқ ва қамишзорлардан иборат «Боёвут» ва «Халқобод» совхозларининг кўпгина ерларида ажойиб боғлар бунёдга келтиришнинг ташаббускори эди ва бу ишга унинг ўзи бош-қош бўлди.

Дастурхонимизни безаб турган тансиқ ноз-неъматлар ана шу ажойиб инсонлар ва уларнинг изидан бориб янги боғларни бунёдга келтираётган боғбонларнинг табаррук меҳнати мевасидир. Тошкентнинг яшил ҳиёбонларини, гулзорларини, Қува ва Дашнобод анорзорларини, Бўстонлиқ ўрмонларини, Мирзачўл, Қарши, Шеробод, Ёзёвон чўлларини, Қорақалпоқ заминини, Хоразм воҳаларини гуллаб-яшнатаётган кишилар меҳнати тўғрисида фахрланмасдан гапириб бўлмайди. Уларнинг азми билан Ўзбекистоннинг географик харитаси шиддат билан ўзгаряпти, «шўр пешона» дея ном кўтарган чўлларда рус ўрмонлари, Кавказ боғларидан андоза олган ўрмонзорлар, боғ-роғлар майдонга келмоқда.

Боғ-роғлар яратиш, ўрмонлар барпо қилиш, гулу гулзорлар бунёдга келтириш фақат мутахассис боғбонларнинг, ўрмончиларнинг, гулчиларнинггина иши эмас. Бу — ҳаммамиз ва ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир. Боғ, дарахт, гул қанча кўп бўлса, юртимиз шунча гўзал, турмушимиз фаровон, ҳавомиз шунча мусаффо, руҳимиз шунча бардам ва тетик бўлади. Мўътабар врачларимиз бежизга «табиат терапияси» деган тушунчани яратмаганлар. Бунинг маъноси шуки, биз табиатга қанча меҳрибон бўлсак, табиат ҳам бизга шунчалар ғамхўрлик кўрсатади.

Баҳорнинг кўкаришга мойил мана шу долзарб дамларида ҳар бир дақиқадан, ҳар бир кўчат ва ниҳолдан унумли фойдаланишимиз керак.

Мен кўчат экиш ойлиги қизиб кетган лаҳзаларда кўнглимдаги талай истакларимни кенг жамоатчилик билан ўртоқлашишга аҳд қилдим.

Ўзлаштирилаётган ерларда янги шаҳарлар [illegible] ларнинг раҳбарлари [illegible] янги ер очиш, пахта майдонларини кенгайтириш каби муҳим тадбирлар билан бир қаторда у ерларда боғ-роғлар барпо этишга, йўл ёқалари, каналлар ва ариқларнинг бўйларига ниҳол ўтқазишга етарли ҳафсала қилмаётганликлари сир эмас. Ҳурматли адибларимиз ва шоирларимиз билан республикамизнинг айрим чўл зоналарини кезганимизда худди ана шундай ҳолатларга дуч келган эдим. Умид қиламизки, бундай бепарволикларга барҳам берилади.

Ўлкамиз табиатида бор бўлган ҳар бир дов-дарахт, кўчат, гул ва бошқа экинларнинг йўқолиб кетишига йўл қўймайлик. Уларнинг барчасини кўкартириш, табиатнинг ўз ранг-баранглигини сақлаш ва ривожлантиришимиз лозим. Тоғларимизда, қир-адирларимизда жийдазорлар, пистазорлар, шаҳарларимизнинг табиат ландшофтида терак ва чинорлар қонуний ўрнига эга бўлиш лозим.

«Кўкаламзор бўлса шаҳринг — очилар дилу баҳринг» деган нақл бор. Бу сўзларни мен шаҳарларда яшовчи дўстларимизга яна бир карра эслатмоқчиман. Чунки кўпгина шаҳарларда янги гулзор ва дарахтзорлар барпо қилишга лоқайд қарайдилар. Кўчат экиш ойлигини баъзи кишилар расмият деб билади. Ёки бўлмаса, экилган ниҳоллар яхши парвариш қилинмайди. Уларнинг қуриб-қақшаб кетишига, синдириб, кесиб нобуд қилинишига йўл қўйилади. Булар кечирилмас ҳоллардир.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ўрмон хўжалиги Давлат комитети ва унинг жойлардаги ўрмон хўжаликлари тўққизинчи беш йилликда 205 миллион туп мевали ва манзарали кўчатлар етказиб беради. Бундан ташқари, Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик республика илмий-тадқиқот институти ҳам боғдорчиликни ривожлантиришда, ниҳол ва кўчатлар етказиш соҳасида таҳсинларга сазовор ишларни қилмоқда. Мирзачўл, Қарши, Сурхон — Шеробод чўлларида 10 минг гектарлаб ерларда янги боғлар барпо қилинади. Мана шу боғларга ҳаммамиз биргаликда асос солишимиз керак.

Бу йилги баҳорнинг алоҳида маъноси бор. У — улуғ тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили баҳори. У Ўзбекистон ССР ва республикамиз Компартиясининг 50 йиллик юбилейи баҳори. Бу олтин тўйни биз миллион тонналаб пахта, миллион пудлаб ғалла, мўл-кўл чорва ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаб кутиб оламиз. **Бу улуғ тўй йилини ўлкамиз сийнасига миллион туплаб ниҳол ва гул кўчатларини ўтказиш билан қаршилайлик. Улуғ Ватанимиз боғ-роғларга, гулзорларга буркалсин. Бунга улуш қўшиш ҳар биримизнинг юксак бурчимиздир.**

ГЎЗАЛ Тошкентимиз кун сайин ободонлашиб, чирой очиб бормоқда. Ҳозир шаҳримизнинг қайси ерига борманг йўлаклар, ариқлар тозаланаётганини ва кўчат ўтқазиш ойлиги қизғин давом этаётганини кўрасиз. Ҳар бир тошкентлик бир туп бўлсада ниҳол ўтқазиб, шаҳримизни кўкаламзорлаштиришга ҳисса қўшяпти. Шаҳардаги 81-мактабга Мичурин номи берилган. Ёш мичуринчилар мактаб участкасида боғ ташкил этишган. Ҳозир бу боғдаги 1200 га яқин турли мевали дарахтлар гуркираб ўсиб турибди. Ўқувчилар қиш пайтларида ўзларининг теплицаларида турли тажрибалар ўтказадилар, гул ва кўчат етиштирадилар. Ёш мичуринчилар боғдорчилик ва гулчиликда эришган ютуқлари учун СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўригининг бир неча бор қатнашчиси бўлишди. Уларнинг айримлари «Артек» пионерлар лагерида бепул дам олиб қайтдилар. Суратда: 10-синф ўқувчиси Нигора Ҳикматова теплицада очилаётган атиргулни кўздан кечирмоқда. Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

ШАХМАТ

ЯРИМ ФИНАЛГА ШАЙЛАНИБ

Шахмат маликаси Нона Гаприндашвили билан куч синашиш орзусида ўртага тушганлардан уч нафари омон-эсон «қирғоқ»қа чиқиб олди. Булар Меноркадаги зоналараро турнир ғолиби Валентина Козловская, ундан ярим очко ортда қолиб, Кисловодскда қайта беллашувдан сўнг ютуққа эришган Нана Александрия ва Ирина Левитиналардир. Жаҳон собиқ чемпиони, москвалик халқаро мастер Алла Кушнир низомга кўра тўғридан-тўғри тож даъвогарлари сафига қўшилди. Улар ўртасида қуръа ташлангач, ярим финал матчларининг бирида А. Кушнир билан Н. Александрия, иккинчисида эса И. Левитина билан В. Козловская куч синашадиган бўлдилар. Икки ғолиб ўзаро финал матчи ўйнайди, унда ҳам ютиб чиққани келгуси йили Нона Гаприндашвилига рўпара бўлади.

* * *

Эркаклар ўртасидаги тож даъвогарларининг ярим финал матчлари қачон ва қаерда ўтиши ҳам аниқланди. Иштирокчиларнинг розилигига кўра Борис Спасский — Анатолий Карпов матчи 10 апрелда Ленинградда, Тигран Петросян — Виктор Корчной учрашуви эса 12 апрелда Одессада бошланади. Тож талабгорлари ҳозир пухта тайёргарлик машқлари билан банд.

БАҲС ОХИРЛАГАН САРИ...

Республика чемпионатининг олий лига мусобақалари ниҳоясига етай деб қолди. Кучлилар баҳсини қўш лигада ўтказишга қарор қилиб, шахмат федерацияси янглишмади. Бу амалда яхши натижалар бераётганини иштирокчилару, муҳлислар рўйирост тан олмоқдалар.

Кўпдан бери мусобақаларда иштирок этолмай, ўйиндан анчагина «қўли чиқиб қолган» олмалиқлик В. Аъзамов охирги ўриндан жой олиб турибди. Лекин йирик мусобақаларда мастерлик унвони учун белгиланган талабларни бажаришига бир баҳя қолган Аъзамовнинг маҳорати ҳозир ҳам сезилиб турибдию, фақат тайёргарлигининг мазаси йўқроқ. Шундай бўлса ҳам чемпионатнинг иккинчи ярмини бошлаб берган саккизинчи турда унинг дона суриш устаси экани кўринди.

Мамлакат биринчиликларининг бир неча бор финалчиси, таниқли спорт мастери Георгий Борисенко ўйин ўрталарида бежороқ юриш қилиб, Аъзамовдан «танбеҳ» еди. Олмалиқлик шахматчи кутилмаган бир вазиятда марказдаги кучли пиёдасини қурбон қилиб, рақибини ғафлатда қолдирди. Натижада Борисенко дастлабки мағлубиятни тан олди.

Аъзамовларнинг кенжаси ҳақида илиқ гаплар кўп айтилган. Унинг фазилатларидан сўз очишни истаган киши Г. Аъзамовнинг шахмат тахтаси ёнида қандай ўтиришию ўзини қандай тутишига разм солмоғи даркор. У ҳар қандай асабий вазиятларда ҳам қимир этмайди.

11-турда республика чемпиони Л. Масловга қарши ўйинда унинг аҳволи анча танг кўринарди. Аммо, вазиятни чуқур чамалаш, имкониятлардан фойдаланиш эвазига, ўз сипоҳларига шундай «жон» киритдики, бундан рақиби қочиб қутулолмади. Қобилиятли, мастерликка номзод Д. Қаюмовнинг эришаётган ғалабалари кутилмаган мағлубиятлар билан алмашиниб турибди. Ангренлик спорт мастери Левон Григорьяннинг ютуқлари муҳлисларни ҳайратга солмоқда. У ўзининг нафис ўйини билан пешқадамликдан тушмаяпти. Ўйинлар охирлаган сари чемпионнинг ўрни ҳам ойдинлашиб бормоқда. Сўнгги тўрт тур олдидан Л. Григорьян ўн бир имкониятдан 7,5 С. Пинчук 6,5, Г. Аъзамов 6, Д. Қаюмов 5,5 очкога эга бўлиб турипшибди.

М. МУҲИТДИНОВ,
СССР спорт мастери.

Ёдгорлик ўрнатилди

Улуғ Ватан уруши йилларида немис-фашист босқинчиларига қарши бўлган жангларда қатнашган яккабоғликлардан минглаб йигитлар ўз қишлоқларига қайтиб келишмади. Яқинда район марказида Улуғ Ватан уруши жангларида қаҳрамонларча ҳалок бўлган яккабоғликларга ёдгорлик ўрнатилди. Мис ва бронзадан ишланган ёдгорлик лойиҳасини ленинградлик скульптор Я. Куприянов ва архитектор Е. Блохинлар яратган.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Юбилей шарафига

Урганчдаги 1-маданият уйининг «Халқ театри» коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб Нтан Дуглас, Горальд Смитларнинг «Занжирбанд»лар пьесасини саҳналаштирдилар. Пьесани Огаҳий номидаги область драма ва комедия театрининг артисти Р. Матқурбонов, режиссёр ассисенти Юсуфбой Раҳимбоевлар саҳналаштирдилар.

М. ХОЛМУРОДОВА.

* * *

Редакциямизга бундай хушхабарлар жуда кўплаб келди. Улар орасида қашқадарёлик А. МАВЛОНОВ, Н. АЛЛАЕРОВ, Р. САФАРОВ, Ж. БОБОЕВ, Т. ДУСТОВ, андижонлик Р. ЙУЛДОШЕВ, самарқандлик Т. ТОВБАЕВ, М. СИДДИҚОВ, М. САИДОВ, тошкентлик Ж. БЕГМАТОВ, А. МИРЗАЕВ, Т. УРУНОВ, москвалик В. ПОКРОВСКИЙ, челябинсклик Н. КРОХИН, сирдарёлик А. ЮСУПОВ, бухоролик Б. ИКРОМОВ, фарғоналик А. САХИБОЕВ, Қ. ШЕРМАТОВ, қорақалпоғистонлик Х. ОТАМУРОДОВ ўртоқларнинг ҳам хатлари бор.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

25 МАРТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 16.25 — ТОШКЕНТ. 16.30 — Санъат байрами. 18.10 — Тележурнал. 19.10 — «Ахборот». 19.15 — Шарқий Қозоғистон областининг муқобил плани — амалда (Москва). 20.00 — Оламда нима гап? 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Ҳазрати инсон** (5-қисми). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.20 — Янгиликлар. 12.30 — Мультфильм. 13.00 — Телеспектакль. 13.25 — **Ҳайвонот оламида.** 14.25 — Концерт. 16.40 — **Золушка** (бадиий фильм). 18.05 — СССР—Финляндия ўртасида илмий техникавий ҳамкорлик. 18.35—Концерт. 19.05 — Янгиликлар. 19.15— Ҳужжатли фильм. 20.00 — Концерт. 21.00 — **Бор овоз билан** (телеспектакль). 22.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади (Тошкент). 22.30 — Ёш овозлар. 24.00 — Спорт кўрсатуви. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

26 МАРТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.10 — Телевизион қўғирчоқ театри. 10.30 — Экран—болаларга. 12.00 — МОСКВА. 18.25 — ТОШКЕНТ. 18.30 — Спорт программаси. 19.05 — «Ахборот». 19.20 — «Фан» программаси. 19.50 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 20.20 — Ўн минут музика. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Бунёдкор» программаси. 22.00 — МОСКВА. 22.30 — Концерт. 23.00— Театр ва замон. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.20 — МОСКВА. 18.50— Янгиликлар. 19.00 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 19.30 — Олтой кундалиги. 20.00 — **Аршин мол-олон** (бадиий фильм). 21.35 — Концерт. 22.00 — Тошкент области шаҳарлари эстафетаси. 23.00— МОСКВА. 23.45 — Телефильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ТОШКЕНТ. Спорт мусобақалари. 18.40 — Тошкент янгиликлари. 18.55 — Шаҳримиз ободонлиги ва гўзаллиги учун. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.50 — Телеспектакль.

27 МАРТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.40 — ТОШКЕНТ. 18.50 — «Орзу» программаси. 19.20 — «Ахборот». 19.35 — Миллионлар ленинча университети. 19.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.10 — Ўн минут музика. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — **«ОЛТИН ВОДИЙ».** 22.00 — «Вақт». 22.30 — Жанговар атеизм. 22.50 — Музика ва ҳаёт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Биз ёш табиатшуносларимиз. 10.30 — **Устаси фаранглар шаҳри** (бадиий фильм). 18.40 — МОСКВА. 19.10 — Янгиликлар. 19.20 — Телефильм. 19.45 — СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.15 — Концерт. 20.45 — Халқаро театр куни. 22.00 — ТОШКЕНТ. Юсуф Шомансур (адабий кўрсатув). 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Шаҳримиз озодалиги ва гўзаллиги учун. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — **Стадионда учрашамиз** (бадиий фильм).

28 МАРТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Концерт. 19.05 — Халқ контроли экрани. 19.25 — «Ахборот». 19.40 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.10 — Ўн минут музика. 20.20—«Ёшлик» студияси кўрсатади. 21.00 — «Ахборот». 21.20— Ёш ижрочилар концерти. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Дўстлик экрани». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.50 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Санъат ғунчалари. 10.40 — Мультфильм. 11.10— Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.15— МОСКВА. 18.45 — Шахмат мактаби. 19.15 — Янгиликлар. 19.25 — Мультфильм. 19.40 — Жанговар постда (Тошкент). 20.10—**Римский-Корсаков** (бадиий фильм). 22.00 — Ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг республика слёти давом этмоқда (Тошкент). 22.30 — Театрлар ёш артистлари кўригининг лауреатлари. 23.30 — Музикали кўрсатув. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Ҳужжатли фильмлар. 20.10 — Белгиловчи йил вахтасида. 20.35 — **Оқ карвон** (бадиий фильм).

29 МАРТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — Телеочерк. 19.15 — «Ахборот». 19.30— Тинчлик программаси амалда (Москва). 20.00 — Адабий театр. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Чорвадорлар учун кўрсатув ва концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **«БЎСТОН».** 23.40 — Ҳужжатли фильм. 00.30 — МОСКВА. **Хоккей: ШВЕЦИЯ — СССР.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Мультфильм. 10.30 — Қувноқ стартлар. 11.30 — Ўйлаб топ? 18.35 — МОСКВА. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.30 — Ҳужжатли фильмлар (Тошкент). 20.00 — Телефильм. 20.15 — **Тунги томоша** (бадиий фильм). 21.00 — Созандалар музика ҳақида. 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.15 — Врач маслаҳати. 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Шаҳримиз озодалиги ва гўзаллиги учун. 19.35— Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.05 — **Сепсиз қиз** (бадиий фильм).

30 МАРТ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — МОСКВА. 16.25 — Мультфильмлар. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — Бутуниттифоқ болалар адабиёти ҳафталиги қатнашчилари билан учрашув. 17.20 — «Янгра, барабан». 17.50 — «Партия — давримиз ақл идроки, шарафи ва виждони». 18.20 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Жуков телетомошабинлар саволларига жавоб беради (Москва). 18.50 — «Ахборот». 19.05 — Концерт. 19.30 — Осиё ва Африка мамлакатлари III халқаро кинофестивали олдидан. 19.50 — **Америка бўйлаб** (Москва). 20.10— «Ахборот». 20.30 — Республика областларининг телефестивали. **СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ.** 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Жаноби олийларининг адъютанти** (бадиий фильмнинг 1-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.55 — МОСКВА. 17.55 — Концерт. 18.20—«Ёшлик» студияси кўрсатади (Тошкент). 18.50 — Табиат ва инсон. 19.20— 74-йил қўшиқлари. 19.50 — Ҳужжатли фильмлар (Тошкент). 20.10 — **Мен—Тиёншон** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 21.15 — СССР композиторларининг V съезди шарафига. 22.00 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Эстрада программаси. 23.50 — Фильм-концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.55 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

31 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Мультфильм. 10.10 — **«СВЕТАФОР»** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 — Телеспектакль. 13.10 — Телеочерк. 13.40 — Музикали киоска. 14.10— Мультфильм. 14.30 — Бугун СССР Большой театрида. 15.30 — Қишлоқ янгиликлари. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — «Санъат байрами». 18.05 — Халқаро панорама (Москва). 18.45 — «Ахборот». 19.00— **Телеминиатюралар.** 19.40 — Ягона оилада. 19.55 — Концерт. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — **Оламга саёҳат.** 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Жаноби олийларининг адъютанти** (бадиий фильмнинг 2-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00—ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.30— МОСКВА. **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 18.05 — Ҳужжатли фильмлар (Тошкент). 18.45 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.45 — Концерт. 20.15 — **Мен — Тиёншон** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 21.30 — Музикали программа. 22.00 — Экран янгиликлари. 22.30 — Концерт. 23.50 — Баскетбол мусобақалари. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ФАКТ ВА ШАРҲ

АФРИКА НАФАСИ

Ўлкамизда ҳарорат кутилмаганда кескин кўтарилиб кетди. Бунинг боиси нимада?

— Қиш бу йил Ўзбекистонда одатдагидан бир мунча совуқроқ келди, — дейди Ўрта Осиё регионал гидрометеорология марказининг узоқ муддатли об-ҳаво бюроси лаборатория мудири А. Аванесова. — Икки ярим ой мобайнида ҳарорат нормадан 6-8 даража паст бўлди. Аммо мартнинг иккинчи ярмидан бошлаб кутилмаганда ҳаво кескин ўзгарди. Кун жуда исиб кетди. Бундай ҳолат кўпчиликни ҳайратга солди. Ҳароратнинг бундай ўзгариши республикамизда камдан-кам учрайдиган воқеа. Бу, арктик совуқ оқимнинг жанубдан келаётган иссиқлик билан тўқнашуви, қолаверса қисилишидан юзага келди.

Ҳароратнинг кўтарилиши 15-20 март кунлари 30 даража, ҳатто ундан ҳам юқорироқ бўлди. Бу кўп йиллик кузатишларга қараганда нормадан 5-10, ҳатто баъзи ерларда 11-15 даража кўпдир. Республикамизда ҳаво эндигина илиб келаётган бир пайтда Африка нафаси — иссиқ ҳаво оқими «ташриф буюрди». Бундай ҳолат ойнинг охиригача давом этиши мумкин. Аммо мартнинг охири, апрелнинг бошларида об-ҳаво яна ўзгаради. Нисбатан бир мунча салқин тушади. Умуман олганда Ўзбекистон шароитига мос нормал ҳарорат вужудга келади.

А. ҲАСАНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН **Ахборот**

Биринчи соврин

Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари бўш вақтларини мазмунли ўтказишга одатланишган. Кошонадек маданият саройи тўқувчи йигит-қизлар билан ҳар вақт гавжум. Бу ерда турли тўгараклар ташкил этилган. Ишчилар ўзлари ёқтирган касб-ҳунар билан шуғулланадилар. Ёшлар айниқса кино санъатига қизиқишади. Рангли лентапарга «жон» киритиш сир-асрорларини ўрганаётган ҳаваскор киночилар фильм яратдилар. «Ҳаёт» деб номланган бу картинада комбинатнинг донгдор тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Казанцева ҳақида ҳикоя қилинади. «Ҳаёт» Москвада ўтказилган Бутуниттифоқ ҳаваскорлик кино студиялар кўригида юқори баҳоланиб, биринчи мукофот олди.

Р. САИДАЛИЕВ.

Ширинликлар шифохонаси

Улкан нурхона — Сирдарё ГРЭСи қурувчилари шаҳри — Ширинда янги медицина комплекси фойдаланишга топширилди. Шифохонада хирургия, терапия, акушерлик-гинекология, болалар касалликлари бўлимлари, лаборатория ҳамда тез ёрдам станцияси мавжуд. Беморларга медицина хизмати кўрсатиш ҳамда даволаш учун барча шарт-шароитлар яратилган. Шифохона бўлимлари замонавий медицина асбоб-ускуналари, дори-дармонлар билан таъминланган.

И. НОРМАТОВ.

Чўққидаги антенна

Ҳисор тоғининг Одамтош чўққисига антенна ўрнатилди. Бу ерда «Зона» телевизион подстанция ишлайди. Мазкур кўмакчи станция ёрдамида Тошкент кўрсатувларини қабул қилиш мумкин. Қашқадарёликлар ҳозир мазкур телепередатчик орқали республикамиз пойтахтидан «Зангори экран»нинг 1-2 программасини томоша қилишяпти. Йил охирига бориб, учинчи программани ҳам олиб кўрсатиш имконияти яратилади.

Т. ПАРДАЕВ.

Қардошлар меҳмони

«Ўзбекфильм» киностудиясида яратилган бир қатор картиналарда бош ролларни моҳирлик билан ижро этган Тўғон Режаматов муҳлисларга танилиб қолди. Киноактерни республикамиздан ташқарида ҳам яхши биладилар. У яқинда қирғизистонликлар меҳмони бўлди. У Уш областининг шаҳар-қишлоқларида кино муҳлислари билан учрашди. Актер томошабинларга ўзи яратган образлари тўғрисидаги ҳикоя қилиб берди.

Э. БАҲРОМОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/III да **Бир актли балетлар** (кундузи, билетлар сотилган), 24/III да **Травиата** (кундузи, билетлар сотилган), 25/III да **Доктор Айболит** (кундузи), **Концерт** (кечқурун, билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/III да **Оқшомдан тушгача**, 24/III да **Парвона** (кундузи), **Парвоз** (кечқурун), 25/III да **Бой ила хизматчи** (кундузи), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун), 26/III да **Абу Райҳон Беруний** (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/III да **Хонума хоним**, 24/III да **Ужарлар** (кундузи), **Ҳижрон** (кечқурун), 25/III да **Ҳижрон** (кундузи), **Тошболта ошиқ** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ҚОЗОҚ ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (19.00).

КИНО

Йўқолган миллионлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 15.00, 19.00), «СПУТНИК» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00), **«МОСКВА»** (11.30, 15.00, 19.00).

Хулоса — **«ВОСТОК»** (12.00, 21.45).

Ҳеч севганмисиз?.. — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Тинч океанда ҳам... — «МОСКВА» (13.15, 17.00, 20.45).

Республика колхозлараро ишлаб чиқариш корхоналари бошқармаси коллективи У. М. Мансурхоновга онаси

Манзура УСМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 10401 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А—69.